



Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

An Ghaeilge sa Bhunscoil Meán-Bhéarla & ‘Foghlaim TG4’:

Deiseanna don Fhorbairt Teanga



Foghlaim
TG4





Gluais

Focal	Míniú
CTB	Curaclam Teanga na Bunscoile
CCB	Creatchuraclam na Bunscoile
Bunchlocha	Pillars
Torthaí Foghlama	Learning Objectives
Ionchuimsiú	Inclusion
DUF	Dearadh Uilíoch don Foghlaim
CCC	Cur Chuige Cumarsaideach(Communicative Approach)

Cuspóirí an tSeimineáir Gréasáin



Oide

Faoi dheireadh an tseimineáir ghréasáin, beidh tuiscint níos fearr ag rannpháirtithe ar:

- conas is féidir clár oideachais do pháistí bunscoile a aithint agus iad a thabhairt san áireamh i bpleanáil ceachtanna chun scileanna éisteachta, labhartha agus tuisceana a threisiú.
- conas is féidir ghníomhaíochtaí ranga mealltacha agus tascanna leantacha spreagtha a fhorbairt atá bunaithe ar chlár TG4 a thacódh le torthaí foghlama Churaclam Teanga na Bunscoile.



Foghlaim TG4



Oide

Foghlaim **TG4**

Bunleibhéal
Tacaíocht le foghlaim agus teagasc sna Luathbhlianta agus Bunscoileanna
[BRÚIGH ANSEO](#)

Meánleibhéal
Tacaíocht le foghlaim agus teagasc don tSraith Shóisearach agus GCSE
[BRÚIGH ANSEO](#)

Ardleibhéal
Tacaíocht le foghlaim agus teagasc don tSraith Shinsearach, AS/A2 Gaeilge agus le foghlaimeoirí fásta
[BRÚIGH ANSEO](#)

Eolas
Priobháideacht
Fianáin
Nuachtlitir
Clárú don Nuachtlitir

Tabhair dúinn do thuairimí [Aiseolas](#)

©2025 Cóipcheart TG4

Tá an suíomh Foghlaim TG4 le fáil tríd an gcód MF seo thíos a scanadh:



Foghlaim TG4



Oide

Foghlaim **TG4**

Bunleibhéal Meánleibhéal Ardleibhéal

Baile	Gaeilge	Nuacht Cúla4	Matamaitic	OSPS	Eolaíocht	Tíreolaíocht	Stair	Ealaín	Corpoideachas	Bia & Folláine	Ceol, Féach ar gao An catagóir

Baile



An Plean Gnímh agus Foghlaim TG4



Cód MF (Gaeilge)



QR Code (English)



Bunchlocha an Phlean Gnímh

Tá ceithre bhunchloch sa Phlean Gnímh don Ghaeilge i Scoileanna Meán-Bhéarla:



2.2 Bunchloch 1:
Meonta dearfacha a
chothú i leith na Gaeilge



2.3 Bunchloch 2:
Úsáid na Gaeilge a
mhéadú



2.4 Bunchloch 3:
Ag tacú le rochtain ag
gach leanbh agus duine
óg ar an nGaeilge

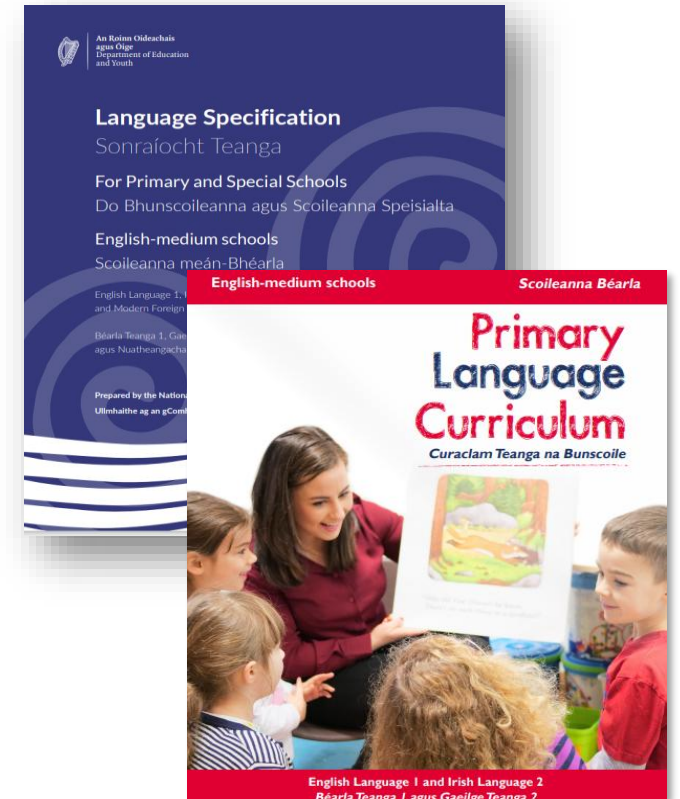


2.5 Bunchloch 4:
Tacaíochtaí don
Ghaeilge a
chomhtháthú



Curaclam Teanga na Bunscoile: Na Céimeanna

- Aithnítear i gCuraclam Teanga na Bunscoile prionsabail agus cuir chuige oideolaíochta atá bunriachtanach chun éispéiris foghlama atá ar ardchaighdeán a sholáthar do leanaí ag gach céim den bhunleibhéal.



Féidearthachtaí Churaclam Teanga na Bunscoile agus an Chreatchuraclaim Nua



Oide

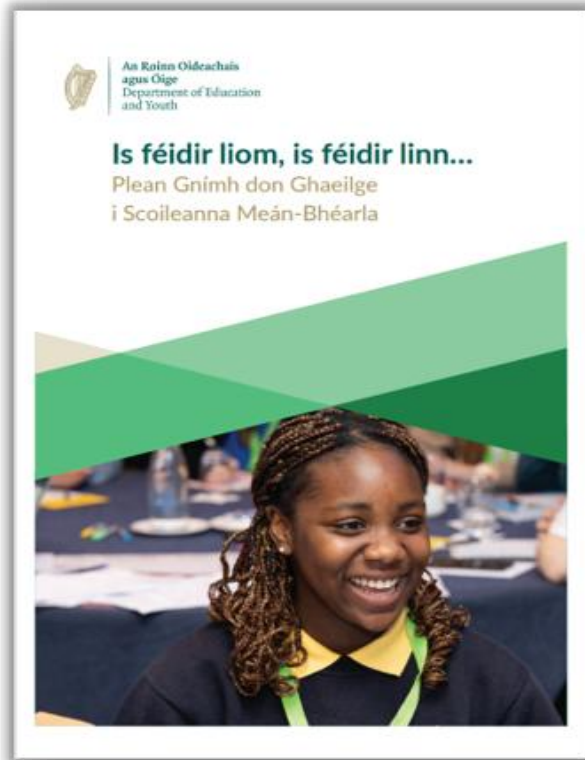
- An cur chuige cumarsáideach
- Aistriú scileanna idir teangacha
- Feasacht teanga agus feasacht chultúrtha
- Lárnacht an tsúgartha
- Litearthacht disciplín
- Litearthacht chriticiúil
- Litearthacht dhigiteach



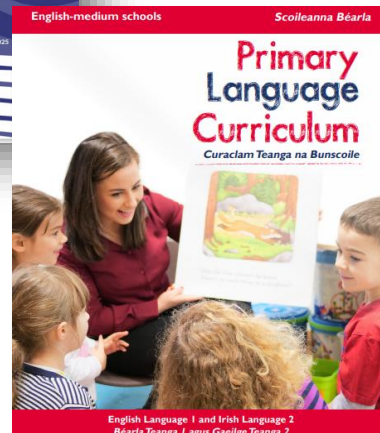
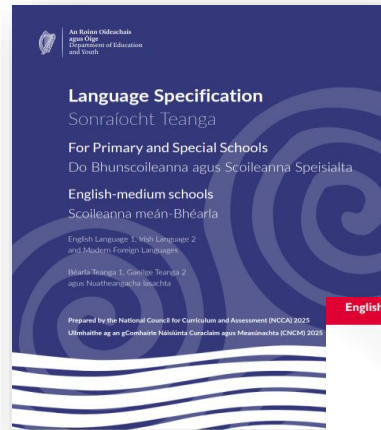
Foghlaim TG4, An Plean Gnímh agus Curaclam Teanga na Bunscoile



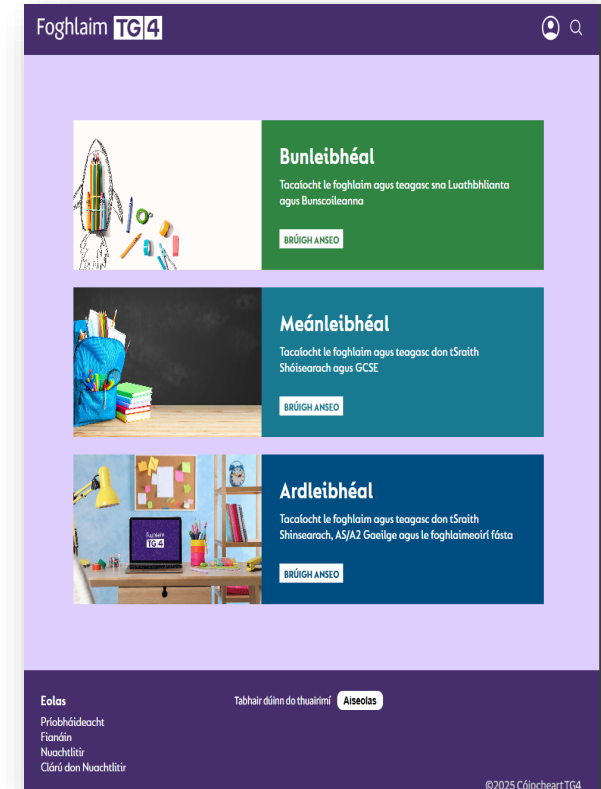
Oide



Plean Gnímh don Ghaeilge i Scoileanna Meán-Bhéarla



Curaclam Teanga na Bunscoile



Foghlaim TG4



Céim 1 (CCB): - Scéal an Lae

Teideal an fhíseáin:
Dinnéar do Toby

Eochairfhocail:
Foclóir bia



Feidhmeanna Teanga:
Caidreamh sóisialta a dhéanamh - aird a lorg

Fócas na foghlama nua:
Spéis a léiriú (trí éisteacht ghníomhach)





Gné: Teanga ó Bhéal



Torthaí Foghlama(TF)

- TF1: Rannpháirtíocht, éisteacht agus aird
- TF3: Gnásanna sóisialta agusfeasacht ar dhaoine eile
- TF6: Léiriú tuisceana



Teanga Nua

"Bhí dinnéar blasta ann."

Dearcadh a léiriú agus a lorg -
Sásamh nó míshásamh a léiriú.

"A Chara, cén scéal atá agat?"

Caidreamh sóisialta a dhéanamh
- Bualadh le duine.





Eispéireas Foghlama: 'Dinnéar do Toby'

Cártaí ordaithe

Comhrá beirte
le scafláil

Drámaíocht



Athinsint scéil

Cluichí teanga

Eile?



Céim 2 (CCB): - Ealaín Shimplí

Teideal an fhíseáin :
'Turtar'

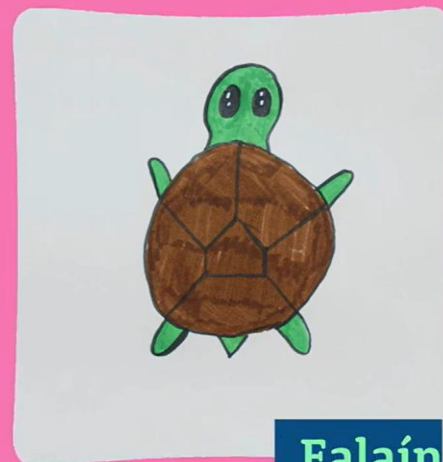
Eochairfhocail:
Foclóir don Scoil

Feidhmeanna Teanga:

Dearcadh a léiriú agus a lorg – sásamh nó míshásamh a léiriú.

Fócas na foghlama nua:

Míniú a thabhairt ar conas turtar a tharraingt le scafláil.



Ealaín Shimplí

Ealaín Shimplí 106 - Turtar
Fothaidil Ghaeilge





Gné: Teanga ó Bhéal

Torthaí Foghlama(TF)

Teanga Nua



- TF6: Léiriú tuisceana
- TF13: Eolas, míniú agus údar a thabhairt
- TF14: Cur síos, tuar agus machnamh



"Tá sé an-simplí!"

Dearcadh a léiriú agus a lorg -
Sásamh nó míshásamh a léiriú.

"Ar aghaidh linn!" Caidreamh
sóisialta a dhéanamh - Aird a lorg.

"Tá trí thaobh ar thriantán."

Dearcadh a léiriú agus a lorg - Eolas
a thabhairt agus a lorg.



Eispéireas foghlama: 'Turtar'

Scéalaíocht
Dhigiteach

FCÁT/CLIL

Comhrá le scafláil



Siúlóid ghailearaí

Páiste mar
mhúinteoir

Eile?



Measúnú



Oide

MEASÚNÚ IOMASACH

Neamhphleanáilte, neamhthaifeadta, agus leanúnach

Ní bhíonn a fhios ag na páistí de ghnáth go bhfuil siad á measúnú

Sampla

ceisteanna cuí a chur chun an fhoghlaim a scafláil; a bheith solúbtha agus freagrúil má bhíonn an chuma air go bhfuil míthuiscint ar pháiste

IDIRGHNÍOMHAÍOCHTAÍ PLEANÁILTE

Níos sofheicthe, b'fhéidir go mbeadh sé á thaifeadadh agus go mbeadh baint aige le Torthaí Foghlama/inniúlachtaí

B'fhéidir go mbeadh a fhios ag na páistí go bhfuil siad á measúnú nó b'fhéidir nach mbeadh

Sampla

iarraidh ar pháistí mapaí coincheap a thógáil chun a dtuiscint reatha ar thopaic a chur in iúl; píosa oibre a phlé le páiste

IMEACHTAÍ MEASÚNAITHE

Imeachtaí ar leith atá sofheicthe agus taifeadta

Bíonn a fhios ag na páistí de ghnáth go bhfuil siad á measúnú

Sampla

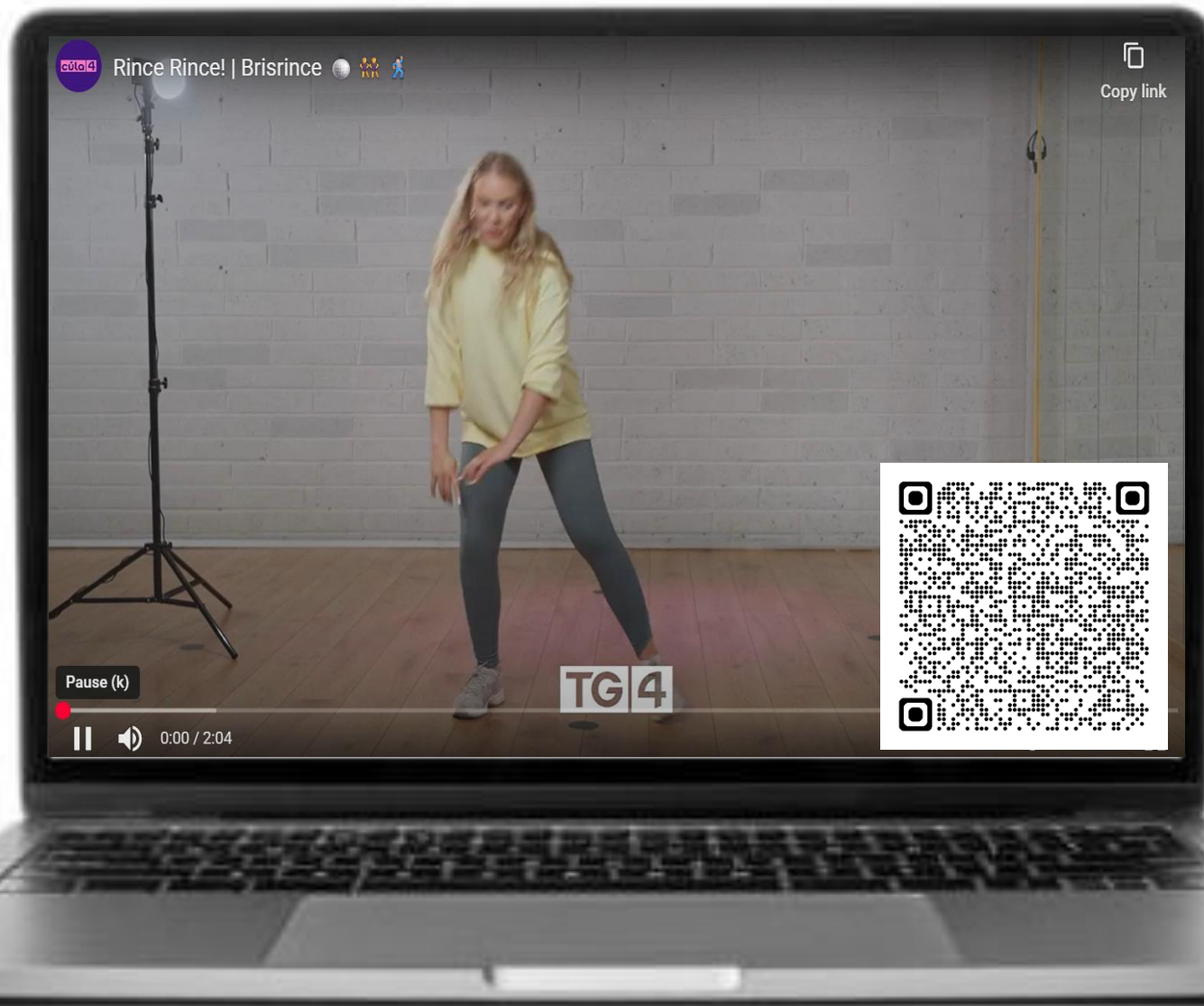
trialacha/tráth na gceist a chruthaíonn an múinteoir; measúnachtaí caighdeánaithe a cuireadh le chéile go seachtrach; measúnachtaí diagnóiseacha



Céim 3 (CCB): Rince Rince

Teideal an fhíseáin :
Brisrince

Teanga Nua:
An Modh
Ordaitheach &
treoracha



Feidhmeanna
Teanga:
Eolas a thabhairt &
Eolas a lorg

Fócas na Foghlama
Nua:
Treoracha rince a
thabhairt agus a
leanúint





Gné: Teanga ó Bhéal

Torthaí Foghlama(TF)

- TF3: Gnásanna sóisialta agusfeasacht ar dhaoine eile
- TF6: Léiriú Tuisceana
- TF10. Teanga a úsáid go spráúil agus go cruthaitheach

Teanga Nua

- An Modh Orthaitheach: *cuir, léim srl*
- Treoracha: *ar dheis, ar chlé srl*

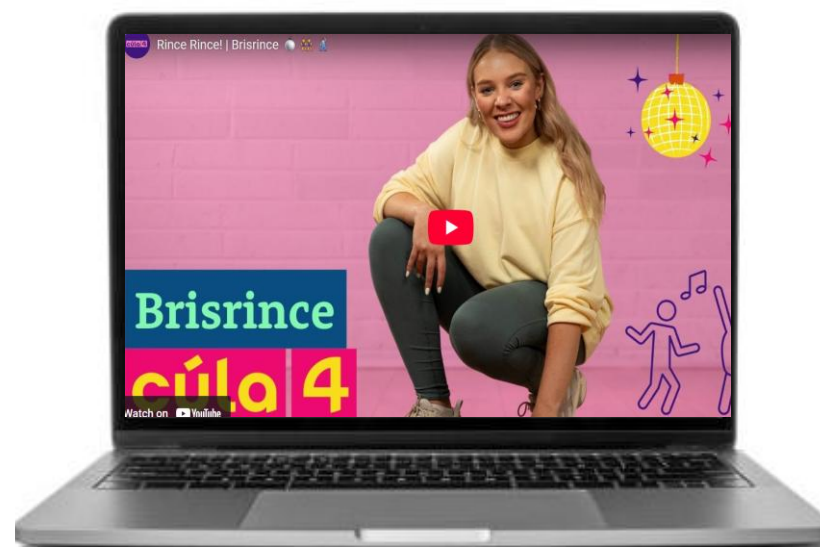


Eispéireas foghlama: 'Brisrince'

Athrá ar theoracha

An páisté mar mhúinteoir

FCÁT
Corpoideachais/
Folláine



Foghlaim ghníomhach

Obair bheirte agus obair ghrúpa

Eile?



Céim 4 (CCB): Cúla4 ar Scoil

Teideal an fhíseáin:
'Ráiteas faoi thimpiste a insint'

Teanga Nua:
Briathra neamhrialta
aimsir chaite, nathanna
cainte nua



Feidhmeanna Teanga:
Struchtúr a chur ar chomhrá - cur síos a dhéanamh céim ar chéim

Fócas na Foghlama Nua:
Scéal faoi thimpiste a insint trí phictiúir





Gné: Teanga ó Bhéal



Torthaí Foghlama(TF)

- TF1: Rannpháirtíocht, éisteacht agus aird
- TF4: Struchtúr abairte agus gramadach
- TF9: Athinsint agus mionléiriú



Teanga Nua

- Nathanna cainte: *ar nós na gaoithe, ar luas lasrach, mar is gnách liom*
- Dul siar: briathra neamhrialta san aimsir chaite – *Chuaigh mé, bhí mé, chuala mé*



Eispéireas Foghlama: 'Ráiteas faoi thimpiste a insint'

Cur síos ó bhéal



Obair bheirte agus obair ghrúpa

Scríbhneoireacht chruthaitheach nó leabhair ghrinn

Drámaíocht

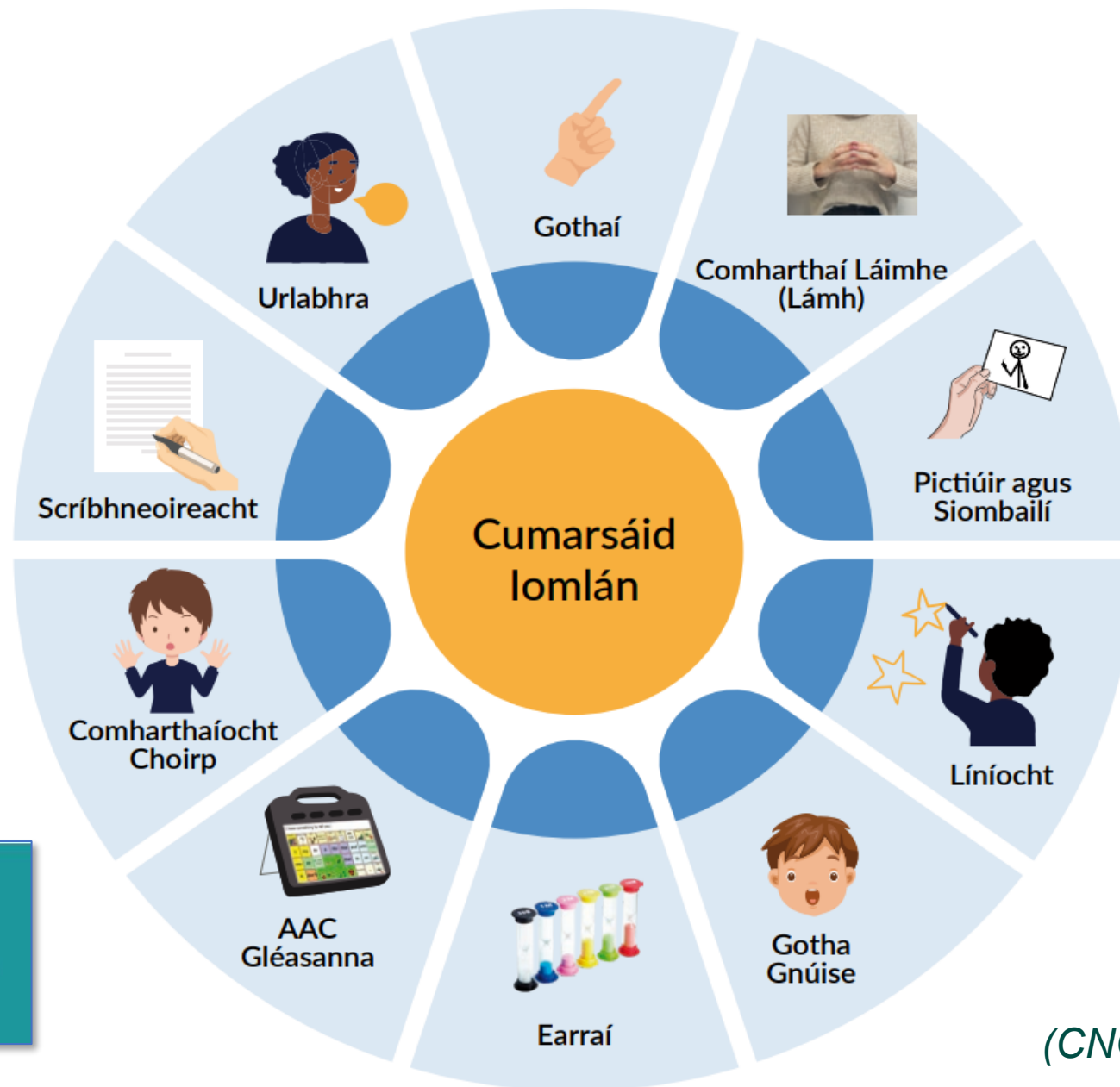
Dul siar ar chúrsaí gramadaí



Eile?



Ionchuimsiú



2.4 Bunchloch 3:
Ag tacú le rochtain ag gach leanbh agus duine óg ar an nGaeilge



Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim



2.4 Bunchloch 3:
Ag tacú le rochtain ag
gach leanbh agus duine
óg ar an nGaeilge



Fotheidil, grafaicí,
teicneolaíocht



Suimeanna



Pictiúir, físeáin,
tascanna

Cuspóirí an tSeimineáir Gréasáin



Oide

Ag deireadh an tseimineáir ghréasáin, tá súil againn go bhfuil tuiscint níos fearr agaibh ar :

- conas cláir oideachais agus clár do pháistí de chuid TG4 a bhaineann leis an mbunoideachas a aithint agus iad a thabhairt san áireamh i bpleanáil ceachtanna chun scileanna éisteachta, labhartha agus tuisceana a threisiú.
- na gníomhaíochtaí ranga mealltacha nó tascanna leantacha spreagtha atá ann agus conas iad a fhorbairt bunaithe ar chlár TG4 a thacóidh le torthaí foghlama Churaclam Teanga na Bunscoile.



Oide

‘Is féidir liom, is féidir linn...’

Míle buíochas



eolas@oide.ie



www.oide.ie



@oide_Ireland



@oidegaelaonad

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers